

Ljubuški: Raj za oko i dušu

17. prosinca 2020.

-Često me naši iz Orašja pozovu i traže smokve, mandarine... Suradnja je jako dobra. Zapazio sam da ima mnogo istih prezimena, a general Rašić iz Dervente mi je i rekao da su njegovi podrijetlom baš iz naših krajeva. I kad vidite prezimena to se može i utvrditi. Postoje župne knjige koje su uvijek marljivo i vjerno vodili franjevci i nije teško dokazati vezu kamena i ravnice, Hercegovine i Posavine. To je jedan narod. Nekada su bile velike seobe i ljudi su se snalazili. Išli su tamo gdje su mogli imati bolji život, kaže Ivanka Šimić i napominje kako u blizini Brčkog postoji selo Donji Rahić u kojem živi veliki broj Hercegovaca podrijetlom iz okolice Gruda.

Piše: Anto PRANJKIĆ

Vrijeme Došašća ili Adventa posebno je vrijeme unutar crkvene godine u kojem se vjernici katolici ozbiljnije pripremaju za doček svojega Spasitelja, za Rođenje Isusa Krista. U različitim krajevima svijeta to se vrijeme, uz službene i ustaljene crkvene prakse, organiziraju i događaju različiti načini u kojima ljudi iskazuju kreativnost i marljivost, a brojni poduzetnici nude i različite sadržaje. Jedan od najbolje ocjenjenih takvih događaja u svijetu je Advent u Zagrebu, ali svi oni koji su imali čast nekada posjetiti Advent u Ljubuškom kažu da organiziranje takvih fešta je Hercegovcima u krvi. Znali su Ljubušaci organizirati i „Zimski grad“ nešto posebno za oko i dušu.

-Mi smo turistički gradić. Dragi Bog nam je dao prirodne ljepote, ali ne samo to. Naši su ljudi obišli svijet i ono što su tamo vidjeli donosili su u svoj rodni kraj. Njima nije bio problem što su se ponekada bake križale i molile „Zdravo Mariju“ kad bi netko nešto originalno donio te se zagovarale Gospi međugorskoj da se ta začaranost otkloni. Šalu na stranu, doista mnogo se stvari u Ljubuškom događalo kroz povijest, a naši su ljudi svojom sposobnošću i kreativnošću uspijevali mogućnosti i kapacitete pretvarati u ono što donosi korist, kaže nam Mate Ljubičić iz Ljubuškog, dok se polako vozimo prelijepih hercegovačkim krajem i dok okom kamere i kemijskom olovkom bilježimo sve ljepote koje vidimo. U trenutku kada smo se spuštali da vidimo ovdašnje posebno blago, vodopade Kravice Mate nam govori kako je taj vodopad prije 25 godina bio tek obično malo kupalište, a danas je prelijepo turističko mjesto. Prisjećamo se 1995. godine kada smo kao studenti s prijateljima iz Hercegovine organizirali jedan izlet na Kravice. Tada je odigrana i jedna nogometna utakmica u kojoj su gosti pobijedili, ali Klubu studenata iz Hercegovine, to nije bio problem, jer je bilo još puno utakmica pred njima. I mnoge su dobili. Danas su to cijenjeni profesori, liječnici, pravnici... Hercegovačku ekipu predvodio je neumorni Darko Bago iz Posušja.

Mate sluša našu priču i prekida monolog:

-Mislim da je u to vrije me studirao i Ljubušak Tomislav Marić, koji je ovdje napravio jedno malo čudo. Taj čovjek je od djece napravio male inovatere i velike kreatore, ali prije svega naučio ih je kako biti čovjek, kako voljeti svoje a poštovati tuđe. Velika je stvar što se određeni broj ljudi kad su završili fakultete po Zagrebu i Splitu vratio u Ljubuški te što smo u više mandata imali Gradonačelnika koji je imao viziju kako gradu udahnuti dušu i sve ono pozitivno što se u njemu događa iskoristiti na dobrobit njegovih stanovnika, govori nam Marija Rašić i napominje da je Ljubuški grad koji se može pohvaliti kako je u njemu izgrađen i otvoren najstariji muzej u BiH.

-Izgradili su ga franjevci još 1884. godine u sklopu Samostana Svetog Ante na Humcu. Ono što su franjevci ugradili u nas Ljubušake a veže se za kulturu i ušlo je u naša srca i tu ostalo vječno.

Ni u Ljubuškom kao i ostalim krajevima gdje žive Hrvati poljoprivredne se aktivnosti ne mogu zaobići. Ljudi obrađuju svoje zemljište i rezultati su relativno dobri. Nisu kao u Posavini, ali ovdje rastu neke kulture kojih gore na sjeveru nema:

-Često me naši iz Orašja pozovu i traže smokve, mandarine... Suradnja je jako dobra. Zapazio sam da ima mnogo istih prezimena, a general Rašić iz Dervente mi je i rekao da su njegovi podrijetlom baš iz naših krajeva. I kad vidite prezimena to se može i utvrditi. Postoje župne knjige koje su uvijek marljivo i vjerno vodili franjevci i nije teško dokazati vezu kamena i ravnice, Hercegovine i Posavine. To je jedan narod. Nekada su bile velike seobe i ljudi su se snalazili. Išli su tamo gdje su mogli imati bolji život, kaže Ivanka Šimić i napominje kako u blizini Brčkog postoji selo Donji Rahić u kojem živi veliki broj Hercegovaca podrijetlom iz okolice Gruda.

Iako možda na prvu tako ne izgleda, ali Ljubuški je pravi kulturni grad. Gotovo svake se godine ovdje organiziraju „Napretkovi Ljubuški dani“ koje organizira lokalna podružnica Napretka, koju već duži niz godina uspješno vodi profesorica Ivana Barišić. Prema njezinim riječima, Napredak je vrlo stara organizacija u Ljubuškom, ali samim time je i vrlo bogata. Prema dostupnim informacijama Napredak u Ljubuškom je osnovan prije 1908. godine, ali se autori baš i ne slažu o točnoj godini osnivanja.

Ono što nikako ne smijemo zaboraviti pribliježiti dok se šćemo gradom jeste činjenica da u Ljubuškom i danas živi obitelj Sadiković iz koje su proizišli brojni inovatori, kreatori, ali i liječnici. Među njima je svakako najpoznati dr. Sadik, koji je davne 1926. godine objavio knjigu o posebnim načinima liječenja. No, posebna zanimljivost jesu aktivnosti njegova unuka, Mirsada, koji je proizveo poseban lijek za liječenje brojnih bolesti na posebnoj osnovi.

Za kraj ove priče ostavili smo jedno od najvažnijih poglavlja života ovdašnjih ljudi. Ne postoji niti jedan Ljubušak a da barem jedan puta u životu nije nazočio nekoj utakmici rukometnoga ljubimcu ovoga kraja, Izviđača:

-Kao što svaki grad ima nešto što ga posebno određuje u svijetu i daje mu neki posebni šarm, tako nama daje naš Izviđač. Rukometaši ovoga kluba pronosili su našu slavu na sve strane svijeta. Sudjelovali su na svjetskim, Europskim natjecanjima, a godinama su u samom vrhu državnoga rukometa. Oni jednostavno znaju igrati rukomet, a hercegovačka fizička prepoznatljivost im garantira dobar odraz i u svijetu.

-Ima mnogo stvari s kojima se Ljubuški ponosi, ali mislimo da je mali ovaj prostor kako bismo sve to postavili na mjesto koje mu pripada i da bismo mogli sve prezentirati. No, uvjereni smo da će to ljudi sami prepoznati kao što prepoznaju naše Kravice, Trebižat, muzej i td..., napominje Miro Ćorluka.